

Liite

(Sisäministeriön vastineen täydennys 24.3.2017)

Oikeusministeriö

20. Laki yhdistyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhdistyslain (503/1989) 47 §:n 2 momentti, 48 §:n 1 ja 2 momentti ja 52 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 47 §:n 2 momentti laissa 685/1999, 48 §:n 1 momentti laissa 1098/2014 sekä 48 §:n 2 momentti ja 52 §:n 1 momentti laissa 497/2016,

lisätään 47 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 685/1999 ja 1098/2014, uusi 3 momentti

seuraavasti:

47 §

Jokaisella on oikeus saada tietoja, otteita ja todistuksia yhdistysrekisteristä ja siihen kuuluvista asiakirjoista. Patentti- ja rekisterihallitus saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä, syntymäajasta, kotikunnasta ja kansalaisuudesta tulosteena, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muuten sähköisesti taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta.

Tiedot henkilötunnuksen tunnusosasta ja ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteesta luovutetaan yhdistysrekisteristä vain, jos luovuttaminen täyttää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetyt edellytykset. Muissa tapauksissa ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteen sijasta luovutetaan tieto henkilön asuinmaasta. Yhdistysrekisteriin tallennettua henkilötunnuksen tunnusosaa ja ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitetta koskevan tiedon antamisen edellytyksenä on, että tietopyynnön tekijä antaa Patentti- ja rekisterihallitukselle selvityksen tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

48 §

Perusilmoitus

Ilmoitus yhdistyksen rekisteröimiseksi (perusilmoitus) tehdään tätä tarkoitusta varten vahvistetulla perustamisilmoituslomakkeella siten kuin yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 10 §:ssä säädetään.

Perusilmoituksessa, johon on liitettävä yhdistyksen perustamiskirja ja säännöt, on ilmoitettava yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan ja yhdistyksen nimenkirjoittajan täydellinen nimi, henkilötunnus, kotikunta ja kansalaisuus sekä mahdollinen nimenkirjoitusoikeutta koskeva 36 §:n 3 momentissa tarkoitettu rajoitus. Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, ilmoitetaan syntymäaika. Ulkomailla asuvista ilmoitetaan kotikunnan sijasta kotiosoite. Perusilmoituksessa saa ilmoittaa myös hallituksen kaikki muut jäsenet.

52 §

Muutosilmoitus

Yhdistyksen sääntöjen muuttamisesta sekä hallituksen puheenjohtajan, rekisteriin merkityn hallituksen muun jäsenen ja nimenkirjoittajan vaihtumisesta on tehtävä rekisteriin ilmoitus (muutosilmoitus) siten kuin yritys- ja yhteisötietolain 11 §:ssä säädetään. Muutosilmoitukseen on sääntöjä muutettaessa liitettävä muutetut säännöt. Ilmoituksen tekemiseen ja allekirjoittamiseen sovelletaan muuten, mitä 48 §:ssä säädetään perusilmoituksen tekemisestä ja allekirjoittamisesta. Muutosilmoituksen voi allekirjoittaa myös ilmoituksen tekemisestä vastuussa olevan valtuuttama. Lisäksi jokainen, joka on eronnut yhdistysrekisteriin merkitystä asemastaan tai jonka rekisteriin merkitty tehtävä on lakannut, saa itse tehdä tästä ilmoituksen.

-- --

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Rekisteri-ilmoitukseen, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Edellä 47 §:n 3 momenttia sovelletaan kuitenkin, jos tietojen luovuttamista koskeva pyyntö tehdään tämän lain tultua voimaan ja luovutettavat tiedot ovat rekisterissä sähköisessä muodossa.

Mitä 3 momentissa säädetään, sovelletaan myös Suomessa asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitetta koskevien tietojen luovuttamiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö

22. Laki yritys- ja yhteisötietolain muuttamisesta

10 § 3 mom.

Sen estämättä mitä 1 momentissa ja 2 momentin 3 kohdassa säädetään, tieto kaupparekisterilain 3 §:n 1 momentin 1 ja 4-6 kohdassa tarkoitetun rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (/) 6 luvun 2 §:ssä tarkoitetuista yhteisön tosiasiallisista edunsaajista, lukuun ottamatta asunto-osakeyhtiölaissa tarkoitettuja asunto-osakeyhtiöitä ja keskinäisiä kiinteistöosakeyhtiöitä, 1 luvun 6 §:ssä tarkoitetuista sekä ulkomaisen trustin tosiasiallisista edunsaajista sekä osakeyhtiön ja eurooppayhtiön osakkeenomistajista ilmoitetaan sähköisesti sen mukaisesti kuin kaupparekisterilaissa säädetään.

11 § 2 mom.

Tieto kaupparekisterilain 3 §:n 1 momentin 1 ja 4-6 kohdassa tarkoitetun yhteisön tosiasiallisista edunsaajista, lukuun ottamatta asunto-osakeyhtiölaissa tarkoitettuja asunto-osakeyhtiöitä ja keskinäisiä kiinteistöosakeyhtiöitä, sekä ulkomaisen trustin tosiasiallisista edunsaajista ~~rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitetuista yhteisön tosiasiallisista edunsaajista sekä osakeyhtiön ja eurooppayhtiön osakkeenomistajista~~ ilmoitetaan sähköisesti. Muilta osin ilmoituksen toimittamisessa noudatetaan, mitä 10 §:n 1 momentissa säädetään perustamisilmoituksen toimittamisesta.

4. Laki kaupparekisterilain muuttamisesta

1 a § 1 ja 2 mom.

Jokaisella on oikeus saada kaupparekisterin merkinnöistä ja rekisteriviranomaisen hallussa olevista asiakirjoista tietoja, otteita ja todistuksia. ~~Rekisteriviranomainen voi luovuttaa tässä pykälässä tarkoitettut tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään,~~ rekisteriviranomainen saa luovuttaa rekisteristä henkilötietoja tulosteena taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta. Sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentissa säädetään, rekisteriviranomainen saa luovuttaa tiedon luonnollisen henkilön nimestä, syntymäajasta, kansalaisuudesta ja kotikunnasta tulosteena, teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti, taikka saattaa ne yleisesti saataville sähköisen tietoverkon kautta.

Rekisteriviranomainen saa luovuttaa tiedot kaupparekisteriin tallennetusta henkilötunnuksen tunnusosasta ja ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteesta vain, jos luovuttaminen täyttää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentissa säädetyt edellytykset. Muissa tapauksissa ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteen sijasta luovutetaan tieto henkilön asuinmaasta. Kaupparekisteriin tallennettua henkilötunnuksen tunnusosaa ja ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitetta koskevan tiedon antamisen edellytyksenä on, että tietopyynnön tekijä antaa rekisteriviranomaiselle selvityksen tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

9 §

Osakeyhtiön tai eurooppayhtiön perusilmoituksessa on mainittava:

13) yhtiöjärjestyksen määräys yhtiön edustamisesta sekä, jos jollekulle on annettu oikeus edustaa yhtiötä yksin tai yhdessä jonkun toisen kanssa, hänen henkilötietonsa;

14) yhtiön tilikausi;

~~15) yli 25 prosenttia osakkeiden määrästä omistavien osakkeenomistajien henkilötiedot tai, jos tällaisena osakkeenomistajana on oikeushenkilö, oikeushenkilön nimi, rekisteri johon oikeushenkilö on merkitty ja y-tunnus tai muu sitä vastaava tunnus;~~

~~15 16)~~ jos osakeyhtiössä tai eurooppayhtiössä on muu rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 6 luvun 2 §:ssä tarkoitettu tosiasiallinen edunsaaja, tämän henkilötiedot sekä määräysvallan tai omistusosuuden peruste ja laajuus.

Mitä 1 momentin ~~15 ja 16~~ kohdassa säädetään, ei sovelleta asunto-osakeyhtiölaissa tarkoitettuun asunto-osakeyhtiöön tai keskinäiseen kiinteistöosakeyhtiöön.

23. Laki kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä annetun lain muuttamisesta

5 a §

Luotettavuus

Rekisteröinti-ilmoituksen tekijää ei pidetä 8 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla luotettavana, jos:

1) hänet on lainvoiman saaneella tuomiolla viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan välitystoimintaa;

2) hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton toimimaan 1 kohdassa tarkoitettussa tehtävässä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, mainitussa momentissa tarkoitettua ilmoituksen tekijää ei pidetä luotettavana, jos hän on:

1) kolmen arviota edeltävän vuoden aikana toistuvasti tai huomattavassa määrin laiminlyönyt veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisen; tai

2) ulosmittauksen tai muun selvityksen mukaan kykenemätön vastaamaan veloistaan.

Jos ilmoituksen tekijä on oikeushenkilö, vaatimus luotettavuudesta koskee toimitusjohtajaa ja hänen sijaistaan, hallituksen jäsentä ja varajäsentä, hallintoneuvoston ja siihen rinnastettavan toimielimen jäsentä ja varajäsentä, vastuunalaista yhtiömiestä sekä muuta ylimpään johtoon kuuluvaa samoin kuin sitä, jolla on suoraan tai välillisesti enemmän kuin 25 prosenttia osakeyhtiön osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänivallasta taikka vastaava omistus- tai määräämisvalta muussa yhteisössä.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä ja maksutta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja ilmoituksen tekijän veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta sekä kytkennöistä, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä tarkoitettun luotettavuuden selvittämiseksi tai 19 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada 4 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot myös ilmoituksen tekijään liittyvästä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitettusta organisaatiosta ja 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettuja tietoja saa hakea teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

17 § Valvonta ja valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus

Aluehallintovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä vastaavan hoitajan ja 5 a §:n 3 momentissa ja 8 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettun henkilön luotettavuuden selvittämiseksi tai 19 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen.

Valtionvarainministeriö

12. Laki Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 6 §:n 1 momentin 13 ja 20 kohta, sellaisena kuin ne ovat, 6 §:n 1 momentin 13 kohta laissa 308/2016 ja 6 §:n 1 momentin 20 kohta laissa 1413/2016, ja

lisätään 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 308/2016, 858/2016, 1159/2016, 1413/2016 ja 1419/2016, uusi 21 kohta seuraavasti:

6 §

Velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus

Velvoitteidenhoitoselvitys laaditaan tukemaan:

13) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa (/) tarkoitettua rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä ja paljastamista sekä mainitun lain 5 luvun 5 ja 6 §:ssä tarkoitettua luotettavuuden selvittämistä, ja rahanpesun selvittelykeskuksesta annetun lain (/) 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä, paljastamista ja selvittämistä sekä tutkintaan saattamista;

— — — — —
20) julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) mukaisissa hankintamenettelyissä hankintayksiköiden mahdollisuutta tarkistaa tarjoajien julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 81 §:n 1 momentissa tarkoitettujen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolo;

21) kiinteistönvälitysliikkeistä ja vuokrahuoneiston välitysliikkeistä annetun lain (1075/2000) 5 a, 8 ja 19 §:ssä säädetyn tehtävän selvittämistä.

Sisäministeriö

1. lakiehdotuksen 5 luvun 5 §

5 §

Luotettavuus

Valuutanvaihtotoimintaa harjoittavaa tai 1 luvun 2 §:n 1 momentin 21 kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavaa ilmoitusvelvollista ei pidetä luotettavana, jos:

- 1) hänet on lainvoiman saaneella tuomiolla viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan rahanpesun valvontarekisteriin merkittävää elinkeinotoimintaa; tai
- 2) hän on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton toimimaan 1 kohdassa tarkoitettussa tehtävässä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, mainitussa momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollista ei pidetä luotettavana, jos hän on:

- 1) kolmen arviota edeltävän vuoden aikana toistuvasti tai huomattavassa määrin laiminlyönyt veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisen; tai
- 2) ulosmittauksen tai muun selvityksen mukaan kykenemätön vastaamaan veloistaan.

Jos ilmoituksen tekijä on oikeushenkilö, vaatimus luotettavuudesta koskee toimitusjohtajaa ja hänen sijaistaan, hallituksen jäsentä ja varajäsentä, hallintoneuvoston ja siihen rinnastettavan toimielimen jäsentä ja varajäsentä, vastuunalaista yhtiömiestä sekä muuta ylimpään johtoon kuuluvaa samoin kuin sitä, jolla on suoraan tai välillisesti enemmän kuin 25 prosenttia osakeyhtiön osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänivallasta taikka vastaava omistus- tai määräämisvalta muussa yhteisössä.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettua sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat välttämättömiä tässä pykälässä tarkoitettua luotettavuuden selvittämiseksi tai 6 §:ssä tarkoitettua

rekisteristä poistamista varten.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä ja maksutta viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta tietoja rekisteröintiä hakevan veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien rekisteröitymis-, ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksien hoitamisesta, toiminnasta, taloudesta sekä kytkennöistä, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä tarkoitettun luotettavuuden selvittämiseksi tai 6 §:ssä tarkoitettua rekisteristä poistamista varten.

Aluehallintovirastolla on oikeus saada 5 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot myös hakijaan liittyvästä Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitettua organisaatiosta ja 3 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettuja tietoja saa hakea teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

1. lakiehdotuksen 6 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentti

Yhteisön velvollisuus pitää yllä tosiasiallisia edunsaajiaan koskevia tietoja

Kaupparekisterilain 3 §:n 1 momentin 1 ja 4—6 kohdassa tarkoitettun yhteisön, yhdistysrekisteriin merkityn yhdistyksen, uskonnollisten yhdyskuntien rekisteriin merkityn uskonnollisen yhdyskunnan sekä säätiörekisteriin merkityn säätiön on asianmukaisesti hankittava ja pidettävä yllä täsmällisiä ja ajantasaisia tietoja 1 luvun 5 §:n 2-4 momentissa tai 7 §:ssä tarkoitetuista tosiasiallisista edunsaajistaan ja annettava nämä tiedot pyynnöstä 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettulle ilmoitusvelvolliselle tämän suorittaessa asiakkaan tuntemista koskevia toimia.

Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, kaupparekisterilain 3 §:n 1 momentin 1 ja 4—6 kohdassa tarkoitettun yhteisön, lukuun ottamatta asunto-osakeyhtiölaissa tarkoitettuja asunto-osakeyhtiöitä ja keskinäisiä kiinteistöosakeyhtiöitä, on sen saatavilla olevien tietojen perusteella pidettävä yllä täsmällisiä ja ajantasaisia tietoja muista henkilöistä, jotka käyttävät 1 luvun 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua määräysvaltaa, sekä heidän määräysvaltansa tai omistusosuutensa perusteesta ja laajuudesta.